

ABL sag 346 / Navn
Greve Kirkegård Udvidelse 1984

Adresse / beliggenhed
Degnestræde, Greve Landsby

Bygherre
Greve Menighedsråd

Kategori / sagstype
Kirkegårdsanlæg Udvidelse

Anlagt år
1983 - 1984

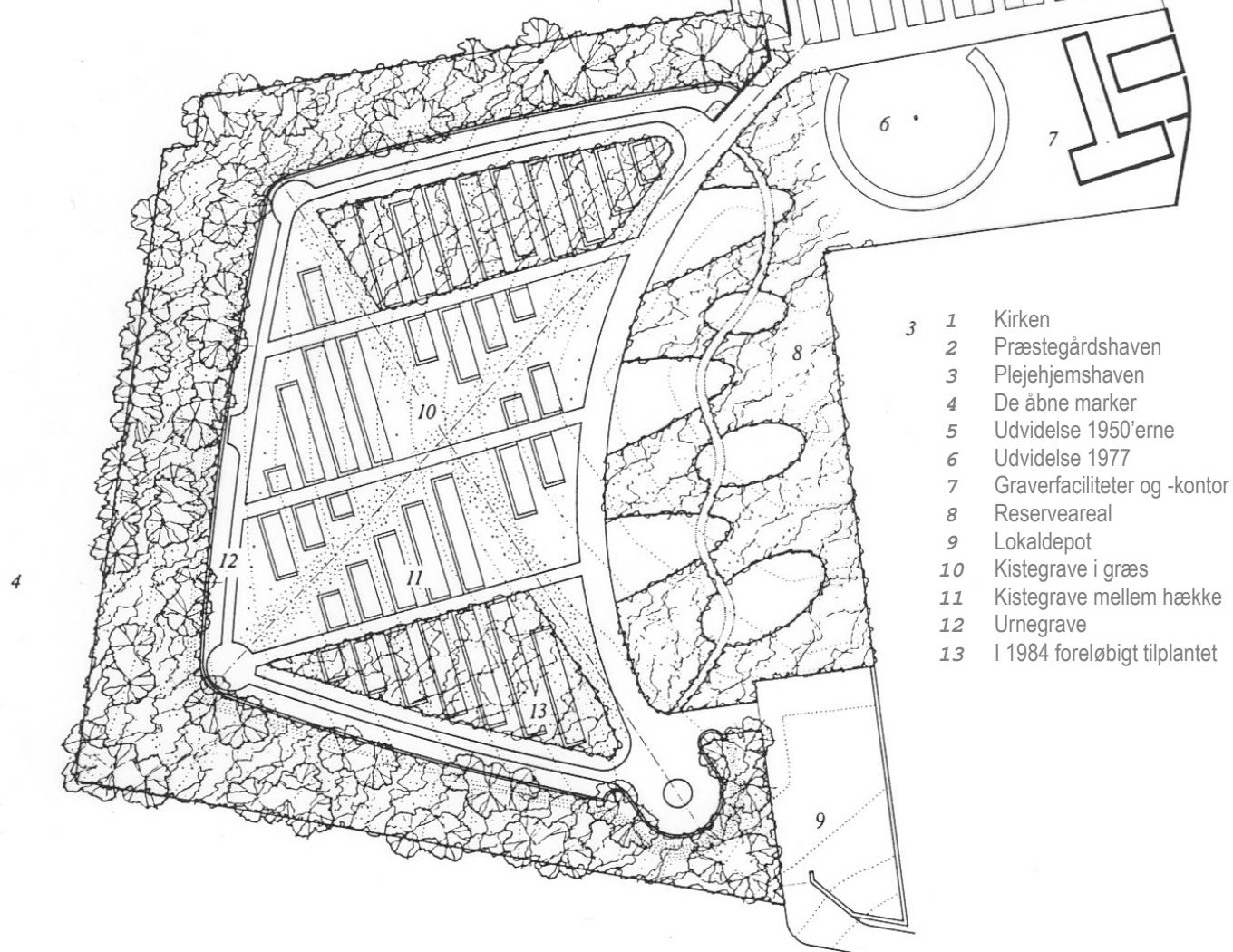
Arealstørrelse
10.500 m²

Entreprenør / Anlægsgartner
J&B Byggeproduktion
Anlægsgartnerafdelingen

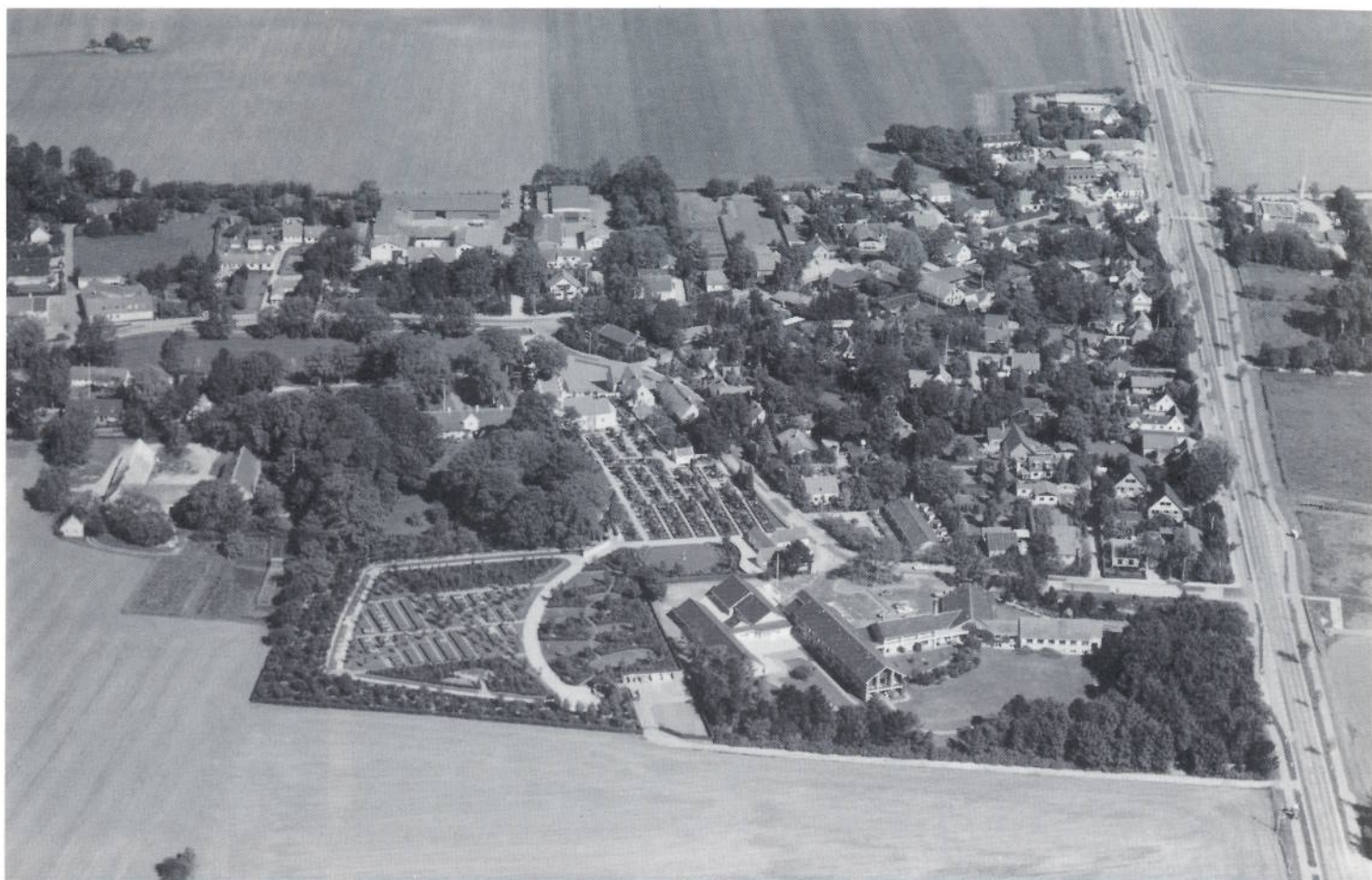
Udvidelsen af Greve Kirkegård i 1984 var afslutningen på menighedsrådets årelange arbejde med at finde en anvendelig og godkendelig udformning af den nødvendige udvidelse. Samtidig blev det begyndelsen på ABL's fremtidige arbejder med kirkegårde og kirkelige anlæg.

Anlægget er nærmere beskrevet og illustreret i tidsskriftet Landskab 3/4 – 1990. Se Artikel Landskab 3-4 1990.pdf

2

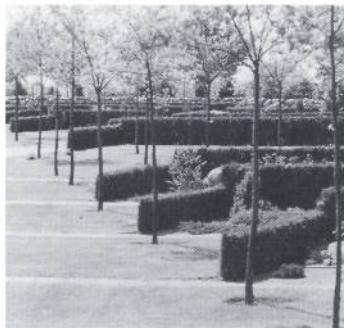

- 3
- 1 Kirken
 - 2 Præstegårdshaven
 - 3 Plejehjemshaven
 - 4 De åbne marker
 - 5 Udvidelse 1950'erne
 - 6 Udvidelse 1977
 - 7 Graverfaciliteter og -kontor
 - 8 Reserveareal
 - 9 Lokaldepot
 - 10 Kistegrave i græs
 - 11 Kistegrave mellem hække
 - 12 Urnegrave
 - 13 I 1984 foreløbigt tilplantet

Greve landsby i fugleperspektiv, sommeren 89. Udvidelsen er i dag sammenvokset med præstegårdshaven og plejehjemmet.

■ The village of Greve seen in bird's eye view, Summer of '89. The expansion now forms a whole together with the gardens belonging to the rectory and the nursing home.

Greve Kirkegårds Udvidelse 1984.

Af Andreas Bruun

En lige linie fra pyramiderne over bronzalderhøjene til Greve Kirkegård er svær at spore.

Det gælder især, når man fokuserer på udvidelsen fra 1950'erne, hvor kistegrave ligger ryg mod ryg, og arealudnyttelsen er maximal.

Denne indeklemt åndløshed kunne ikke fortsætte, og mens menighedsrådet gav bestilling på en »parkkirkegård«, forestillede jeg mig en have. En stemningsfuld have med symboler og mystik, som igen kunne bringe Greve Kirkegård i tråd med sin egenart, eller i slægt med bronzalderhøjene. Om det blev en parkkirkegård eller en have, har vi aldrig siden diskuteret.

Det berammede areal for udvidelsen var ideelt for en selvstændig ny afdeling, og helt uegnet for en sammensmeltning med den

gamle kirkegård. Det regulære areal, ca. 100 × 100 m stort, var en svagt bølget markflade med en terrænstigning på ca. 3 m fra øst mod vest.

Det ligger syd for den store præstegårdshave, og kun i det nordøstlige hjørne var der kontakt til den gamle kirkegård, og det kun over nogle få meter. Angrebepunktet var således givet, og det fra det sted hvor arealet fremstod smukkest, og hvorfra de østvendte gravpladser ville fremstå tydeligst. Et mere inspirerende eller velegnet jordstykke kunne ikke tænkes.

Set udefra fremtræder udvidelsen nu som en naturlig afgrænsning af Greve landsby. Med kraftige hegnsplanter er arealet i dag sammenvokset med præstegårdshaven mod nord og plejehjemmet i øst.

Set indefra fremtræder begravelsesarealet som en stor græsklædt have eller lille park, omgivet af et kampestensgærde, der kanter de fyldige busk- og træplantninger omkring udvidelsen. Fra indgangen i nordøst går hovedvejen i en vigende kurve til en særlig plads i sydøst. Fra hovedvejen går tre stikveje mod vest, og fra disse udgår stierne til kiste-gravpladserne, der alle er østvendte, som det sig hør og bør. Rundt langs kampestensgærdet går en sti, der giver adgang til urnegravpladserne mellem sti og gærde.

Henover vej- og stinettet er lagt et diagonalt kors som sigtelinier mellem gravrummets hjørner. Sigtelinierne er indrammede af stammede træer langs 4 m brede græsbånd, der er blottet for hække, opragende gravsten eller beplantning.

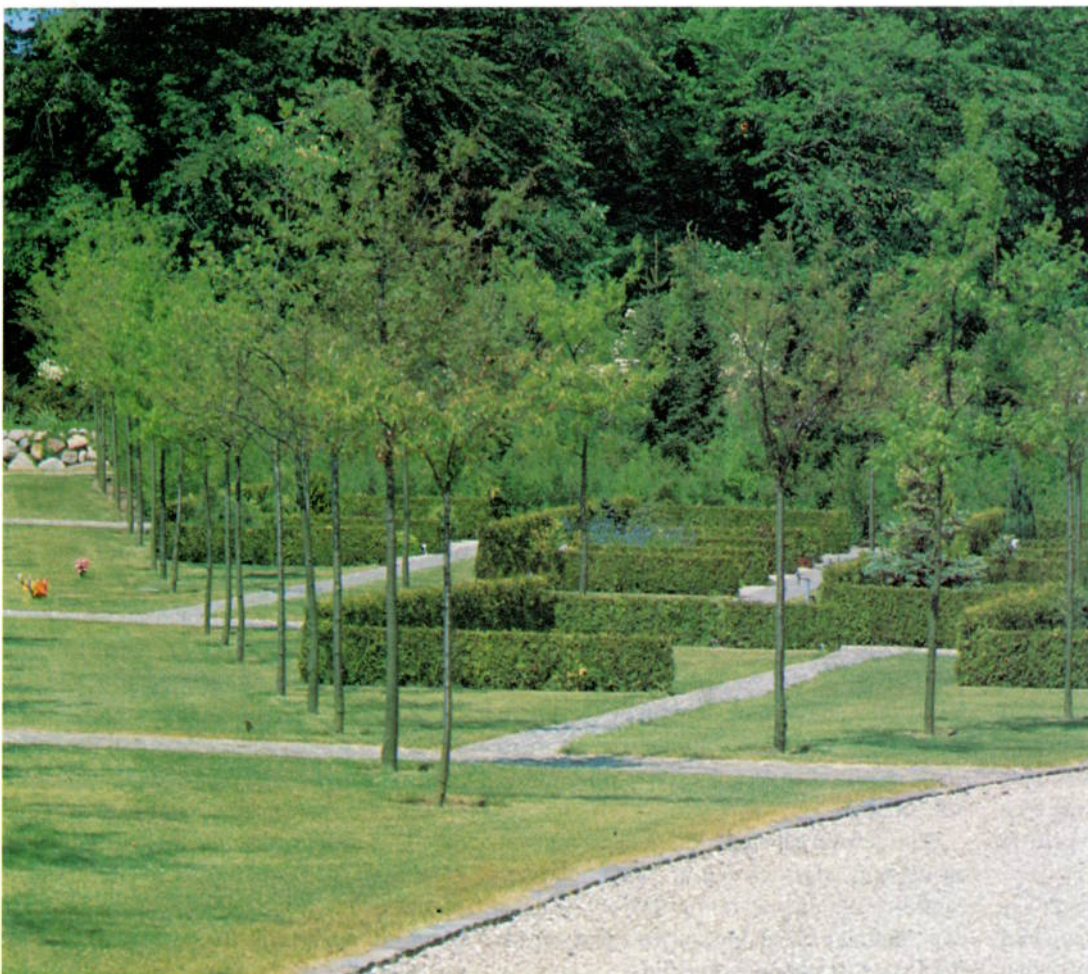
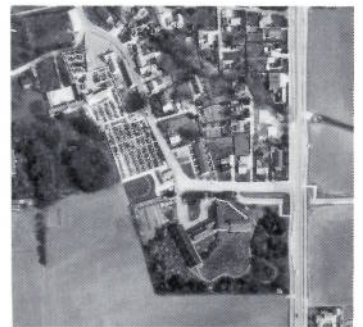

Kirkegårdens gulv rejser sig mod vest og kan hurtigt opfange morgensolens stråler. Sådan opleves udvidelsen ved ankomsten fra nordøst.

■ *The floor of the churchyard rises towards the west and catches the rays of the morning sun. This is how the expansion welcomes you from the north-east.*

Greve landsby set fra oven, april 81.

■ *The village of Greve, April '81.*

Greve landsby set fra oven, april 88. Udvidelsen fremtræder tydeligt som et eksempel på udfyldning.

■ *Greve seen from above, in April '88. The expansion obviously becomes an example of amplification.*

De hækomkransede gravpladser er spændt inde af sigtelinier. Hækkenes fortanding er bestemt af sigtelinierne.

■ *The hedged burial places are girdled by lines of sight. The denticulation of hedges is determined by lines of sight.*

Det svagt kurvede kampestensdige danner hovedgærde for urnegrave langs stien.

■ *The lightly curved granite dike becomes a headrest for the cinerarium along the path.*

Arealet øst for hovedvejen er udlagt som reserveareal. Det er formet som en mosaik af græsklædte rum mellem lette buske og træer. I det sydøstlige hjørne er anlagt et lille lokaldepot og lidt planteskole med adgang fra syd.

Udvidelsen rummer i dag tre typer gravpladser, to for kistebegravelser og en for urner.

Alle gravpladser er planlagt som »kendte« med gravsten. Behovet for »ukendte« urnegravpladser er foreløbig dækket på den cirkulære fællesgrav på den gamle kirkegårds udvidelse fra 1977.

Med kiste kan man vælge enten at ligge frit i græs, kun markeret med en flad liggesten, eller at ligge mellem hække med stor frihed for de efterladte til udsmykning og beplantning.

Udvidelsen er disponeret så frit, at andre typer gravpladser vil kunne indpasses. Der har været tale om »ukendte« kister i græs, men så langt er man endnu ikke kommet. Ved ibrugtagningen blev der til protokollen

og nummerplanen udparcelleret 152 dobbelte urnegravpladser, 287 enkelte kistegravpladser mellem hække, og 109 enkelte kistegravpladser i græs.

Sammenfattende om projektets idé og realisering synes jeg i dag efter 5 års vækst, at min oprindelige forestilling om en stemningsfuld have er blevet indfriet. Men der blev også arbejdet meget målrettet med idégrundlaget.

Hovedform, linieføringer, detaljer og plantevalg blev under tilblivelsesprocessen konstant bearbejdet for et spændstigt forhold mellem symbolerne og helheden. Alt sammen for at opnå en levende have for de døde, et smukt sted med lidt mystik, hvor så meget ikke kan forklares rationelt:

- den konvekst kurvede hovedvej
- det konkavt kurvede kampestensgærde
- det lille murstykke i nordøst/den åbne dør
- det diagonale kors, som er der og ikke er der
- find selv mere, når du besøger Greve!

Expansion of Greve Churchyard 1984

It is hard to see the line extending from the pyramids over Bronze Age barrows to the churchyard at Greve, Zealand, particularly if your focus is on the expansion from the 1950s where graves are back to back, and the area put to maximal use.

This spiritual poverty could not go on but whereas the parish authorities ordered a park-like graveyard, I imagined a garden, a garden of moods, symbols and mystique, which would restore Greve Churchyard to its kind, or relate it to Bronze Age barrows. The 100 times 100 metre area was a lightly curved field with an east-to-west rise of c. 3 m. Being south of the vicar's large garden it only adjoins the old churchyard by a few metres in its north-east corner. The point of application was thus given, the place which gave the most beautiful view of the area, and from where the graves facing east would be most prominent.

The expansion, seen from the outside, now provides the village of Greve with a natural boundary. Seen from the inside it becomes a large grassy garden or parklet surrounded by a granite fence ringing the rich bushes and trees that have been planted around the expansion. Across roads and paths, as lines of sight from one corner to another, is a diagonal cross. These lines are framed by stemmed trees along grassy borders 4 m across. The expansion today holds three types of graves, two for burials, one for urns. Its main outline, sectioning, details and choice of plants were constantly revised in order to ensure dynamic relations between symbols and the whole, all in order to make a living garden for the dead, a place of beauty with a little mystique, where there is so much that we cannot explain in a rational way.

**Andreas Bruun, landskabsarkitekt
MDL PLR**